

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120209143
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7120209143.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o T., trvale bytom O., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka J., trvale bytom O. a otec neuvedený, v konaní o uloženia výchovného opatrenia a nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté dieťa: Q., do starostlivosti S. so sídlom: T. počnúc dňom nariadenia neodkladného opatrenia, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, t. j. konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 21P/73/2020 o nariadenie výchovného opatrenia.

II. Súd ukladá osobe matke maloletého dieťaťa J. trvale bytom O. povinnosť odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti CQ.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len navrhovateľ) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.08.2020 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté dieťa Q. (ďalej len maloletý) do starostlivosti S. K návrhu bol pripojený aj rodný list dieťaťa. Spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný návrh na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b/ zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len ZoR).

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že od 28.08.2018 starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka po tom čo bola zrušená ústavná starostlivosť na návrh matky. Z nájomného sociálneho bytu mesta W. v ktorom žila aj so svojím manželom bola rodina deložovaná koncom januára 2020, z dôvodu nepredĺženia nájomnej zmluvy a problémov so susedmi. Od toho času rodina žije kočovným životom, svoju rodinnú situáciu pred úradom zatajujú. V súčasnosti sa matka s maloletými synmi zdržiava striedavo pri rodine v obci I., prípadne u príbuzných na I. a na neznámych miestach. Po prešetrení rodinných a sociálnych pomerov v obci I. boli zistené skutočnosti, že nemajú vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Rodinní príbuzní sa vyjadrili, že nemajú záujem, aby sa matka s deťmi zdržiavala v budúcnosti na uvedenej adrese. Maloleté deti po zrušení ústavnej starostlivosti v roku 2018 začali navštevovať Z. kde si svoju povinnú dochádzku neplnili pravidelne. Zo správy z dňa 11.05.2020 vyplýva, že matka sa nezaujíma o školské výsledky u maloletých detí, nekomunikuje zo školou a nezúčastňuje sa triednych aktivít. Maloletá dcéra J. sa toho času údajne zdržiava v H. V súčasnosti je po maloletej vyhlásené pátranie o ktoré požiadal Okresné riaditeľstvo Policajného zboru navrhovateľ. Maloletému L. bolo rozhodnutím Okresného súdu Košice I, sp. zn. 10Nt/12/2020 zo dňa 21.07.2020 uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Manžel matky sa nepodieľa na výchove detí, všetku zodpovednosť prenáša na matku, užíva alkoholické nápoje, v súčasnosti sa zdržiava u svojej matky na adrese W. Navrhovateľ v rodine vykonával opakované opatrenia formou terénnej práce rozhovormi, opakovanými sociálnym a odborným poradenstvom, výchovnými dohovormi. Rodina bola na základe odporúčania zapojená do spolupráce s S. v zmysle § 59 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele na vykonávanie

ambulantných a terénnych opatrení odbornej metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa. Spolupráca s centrom bola ukončená v rozsahu naplnenia počtu hodín, navrhovateľ opätovne odporúčal rodinu do opatrení odbornej metódy. Rodinu sa navrhovateľovi následne nepodarilo zapojiť na spoluprácu, z dôvodu, že rodine nebola predĺžená nájomná zmluva sociálneho bytu. Na predvolania navrhovateľa nereagovali, pobyt zatajovali, v súčasnosti nespolupracujú. Matka žije v nevyhovujúcich bytových podmienkach a zanedbáva starostlivosť a výchovu a maloletého. Komunikácia s rodinou je nekonštruktívna, rodina nerešpektuje odporúčania navrhovateľa, ani poradenstvo, matka klame a zavádza. Prístup matky k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté deti je ľahkovážny a nezodpovedný, čo predstavuje riziko pre priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin. Manžel matky nezastáva rolu otca. Dňa 11.08.2020 v popoludňajších hodinách bolo prijaté policajnou hliadkou oznámenie na služobnom pohotovostnom telefóne, že maloletý bol zachytený bez sprievodu dospeléj osoby a u ktorého bolo zaznamenané výtržníctvo na verejnom priestranstve pri OC Aupark v Košiciach. Navrhovateľ taktiež uvádza, že voči matke je vedené trestné stíhanie na Okresnom riaditeľstve, Policajného zboru v W. nakoľko sa mala dopustiť prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže.

3. Súd sa pred rozhodnutím o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj s listinnými dôkazmi, ktoré si tunajší súd vyžiadal od navrhovateľa, a to so Správou o dieťati zo dňa 13.05.2020 vypracovanú Z. a správou zo dňa 12.02.2020 vypracovanú detskou lekárkou T. pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

4. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

15. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

16. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

18. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

19. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

20. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

21. Podľa čl. 4 základných princípov CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

22. Podľa čl. 6 základných princípov CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

23. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len "zariadenie na výkon rozhodnutia súdu"), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

24. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádzal súd zo všeobecného právneho predpisu (lex generalis), ktorým je Civilný sporový poriadok, ako z Civilného mimosporového poriadku, ktorý predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis) a v § 360 až § 367 CMP upravuje iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach. Neodkladné opatrenie je v zmysle zákonného predpokladu prípustné a opodstatnené nariadiť iba vtedy, ak sa osvedčí tvrdenie, že právne vzťahy medzi účastníkmi vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

25. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva za splnenia akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie naliehavosti potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Vyhodnotenie pomerov, či a kedy je takáto dočasná potreba úpravy daná, je ponechaná výlučne na úvahu súdu, zároveň je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníkov nariadením neodkladného opatrenia. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je najdôležitejší záujem maloletého dieťaťa, preto sa súd nesmie obmedziť iba na skúmanie splnenie formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia ale musí dôsledne zvažovať, čo je skutočne v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

26. Súd je toho názoru, že v záujme maloletého dieťaťa je, aby nebol ohrozený jeho ďalší psychický a fyzický vývoj. Súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania.

27. V danom prípade súd vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností (uvedených navrhovateľom a vyplývajúcich zo správy zo školy z dňa 11.05.2020 a zo správy detskej lekárky T. zo dňa 12.02.2020) dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prihliadol v neposlednom rade aj na skutočnosť, že maloletý už v minulosti bol v ústavnej starostlivosti, ktorá bola zrušená v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn.: 11P/62/2018, rozsudkom zo dňa 28.08.2018.

28. Z podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, zo správy vypracovanou Základnou školou a zo správy vypracovanou detskou lekárkou T. je zrejmé, že matka maloletého napriek výzvam a poskytovanej pomoci zo strany navrhovateľa, svoj spôsob života nezmenila, nezabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletého, správa sa ľahkovážne a nezodpovedne a v súčasnosti nebýva vo vhodnom prostredí pre život a výchovu maloletého dieťaťa, navyše jej pobyt sa neustále mení a žije tzv. kočovným spôsobom života. Súd návrhu vyhovel, pretože zistil, že maloletý sa ocitol v situácii, ktorá závažným spôsobom ohrozuje jeho život, zdravie, vývoj a výchovu, keďže táto nepriaznivá životná situácia predstavuje bezprostredne ohrozenie jeho ďalšieho celkového vývoja.

29. V súlade vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a s poukazom na hore uvedené skutočnosti, súd dospel k jednoznačnému záveru, že je daná naliehavá potreba pre nariadenie neodkladného opatrenia a že je nevyhnutné potrebné upraviť pomery vo vzťahu k starostlivosti o maloletého, preto nariadil jeho umiestnenie do špecializovaného zariadenia kde mu bude poskytnutá potrebná starostlivosť, výchova a zázemie.

30. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, že maloletý má byť odovzdaný do dočasnej starostlivosti S. 31. Súd záverom poukazuje na ustanovenie § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, z ktorého vyplýva zákonná povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice v spolupráci s matkou maloletého dieťa zabezpečiť umiestnenie maloletého do starostlivosti S.32. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. Toto uznesenie je v zmysle ust. § 367 ods. 3 CMP vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.